

کاربرد فیبرو اسکن (الاستو گرافی) در فیبروز کبد دکتر ترنگ تقوایی^۱

۱. مرکز تحقیقات گوارش و کبد دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران tarang_taghvaei@yahoo.com

بیماریهای کبد می توانند التهاب در کبد ایجاد کنند، معمولاً در دراز مدت منجر به فیبروز کبد می شوند که نتیجه نهایی آن سیروز است. سیروز به دلیل افزایش فشار ورید پورت ایجاد عوارضی مثل واریس مری و انسفالوپاتی می کند که موربیدیتی و مورتالیتی را افزایش می دهند.

ارزیابی فیبروز کبد، اطلاعاتی ایجاد می کند که در تشخیص پروگنوز، تصمیم گیری برای درمان و پیگیری اثر درمان به کار می روند. بیوپسی کبد به عنوان استاندارد طلایی تشخیص فیبروز پذیرفته شده است. این روش تهاجمی است و می تواند عوارضی به همراه داشته باشد. با توجه به شیوع بیماریهای مثل هیپاتیت B و C و کبد چرب، آمار بیماران مبتلا به بیماریهای کبد افزایش می یابد و نیاز به روشی غیر تهاجمی، سریع، قابل اعتماد و ارزان بیشتر دیده می شود.

در بیوپسی کبد، نمونه گرفته شده $\frac{1}{50000}$ حجم کبد است. با توجه به هتروژن بودن کبد به صورت طبیعی، این حجم الزاماً نمی تواند نماینده تمام کبد باشد.

در فیبروز اسکن، سطحی برابر 3cm^2 به طول ۳ تا ۶ سانتی متر بررسی می شود. الاستوگرافی سختی بافت را نشان می دهد، یعنی میزان مقاومت بافت در برابر تغییر شکل ناشی از فشار و به پاسکال (Pa) بیان می شود. هرچه عدد پاسکال بالاتر باشد، شدت سختی (stiffness) بافت بیشتر است.

مزایای فیبرو اسکن شامل ایمنی، سریع بودن، کاربرد همگانی آن، استفاده برای پیگیری میزان درمان، بررسی پروگنوز و دقت آن است.

با توجه به نوید بخش بودن درمان های جدید هیپاتیت C قطعاً وجود یک روش غیر تهاجمی برای بررسی میزان فیبروز و تعیین بیمارانی که نیاز به درمان دارند، ضروری به نظر می رسد.